

AB „ACHEMA“
ATITIKTIES REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA
2018 m.

2013 m. lapkričio 21 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau - Komisija) nutarimu Nr.O3-694 buvo patvirtinti Reikalavimai elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai (toliau – Reikalavimai). Remiantis šiais Reikalavimais AB „Achema“ (toliau – Bendrovė) teikia elektros energijos skirstomo tinklo operatoriaus atitikties reikalvimų vykdymą.

1. PRIEMONĖS, SKIRTOS IŠVENGTI DISKRIMINACINIO ELGESIO ELEKTROS ENERGIJOS SKIRSTOMŲJŲ TINKLŲ NAUDOTOJŲ ATŽVILGIU

1.1. Tinklų naudotojams paslaugos turi būti teikiamos vienodomis sąlygomis, o su paslaugų teikimu susiję tinklų naudotojams nustatomi įpareigojimai – aiškiai apibrėžti, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

Nustatant elektros energijos persiuntimo kainas, 2018 m. vartotojams buvo siekiama siųsti signalus dėl naudojimosi elektros energijos sistema efektyvinimo, pagrįsto skirstomojo tinklo patikimumo poreikių užtikrinimo. Šių paslaugų elektros energijos kaina visiems vartotojams taikoma vienodomis sąlygomis, remiantis galiojančių teisės aktų reikalavimais. Elektros energijos persiuntimo paslaugos kaina nediferencijuojama. Elektros energijos persiuntimo paslaugos kaina 2018 metais buvo taikoma vienodomis sąlygomis visiems vartotojams, nepriklausomai nuo to, iš kokio tiekėjo yra užtikrinamas elektros energijos tiekimas.

Remiantis LR elektros energetikos įstatymo nuostatomis, visiems vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomų tiekėjų, bendrovė užtikrina garantinį elektros energijos tiekimą vienodomis garantinio tiekimo sąlygomis.

Pažymėtina, kad 2018 metais Bendrovė negavo skundų dėl diskriminacinio elgesio.

Tinklų naudotojams aktuali informacija, įskaitant tarifų planus ir paslaugų kainas bei jų taikymo tvarką, elektros energijos prijungimo sutarties bendrąsias sąlygas ir kt. yra viešai skelbiama Bendrovės interneto svetainėje www.achema.lt

1.2. Tinklų naudotojams paslaugos turi būti teikiamos taikant pagrįstą ir aiškia prijungimo paslaugų kainodarą, raštu teisės aktuose nustatytais būdais ir tvarka informuojant tinklų naudotojus apie numatomus prijungimo paslaugų kainos ir šių paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus, sudarant lygias galimybes bei sąlygas, prijungiant elektros energijos įrenginius prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ar keičiant elektros įrenginių prijungimo sąlygas teisės aktuose nustatyta tvarka, taip pat tinkamai įgyvendinant teisės aktus, nesudarant prielaidų tinklų naudotojo diskriminacijai;

Visiems tinklų naudotojams, pageidaujantiems savo elektros įrenginius prijungti prie Bendrovės skirstomųjų tinklų, taikomi reikalavimai numatyti LR energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintame Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų apraše (toliau – Prijungimo aprašas), LR

energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22 patvirtintose Elektros įrenginių prijungimo bendrosiose taisyklėse (su vėlesniais pakeitimais) ir kituose teisės aktuose. Be to, gamintojų elektros įrenginių prijungimo atveju yra taikomi AB „Achema“ elektros energijos gamintojų pasinaudojimo elektros tinklais aprašo, suderinto Komisijos 2014 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. O3-936 (su vėlesniais pakeitimais), reikalavimai.

Vartotojų elektros įrenginiai prie elektro tinklų prijungiami prijungimo paslaugos sutartyje nurodytu terminu, kuris, jei šalys nesusitaria kitaip, kaip tai numato šio Prijungimo aprašo 28.1 papunktis, negali būti ilgesnis kaip 25 kalendorinės dienos (20 darbo dienų, vadovaujantis Komisijos 2009 m. birželio 11 d. Nr. O3-75 nutarimu „Dėl elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų“ (su vėlesniais pakeitimais (toliau – Kokybės reikalavimai) 14.1 p) nuo prijungimo paslaugos sutarties įsigaliojimo ir prijungimo įmokos įskaitymo į prijungimo paslaugos sutartyje nurodytą operatoriaus sąskaitą dienos, kai vartotojų įrenginiams prijungti reikia įrengti ar pakeisti įvadinius komutacinius aparatus (įrenginius), apskaitos spintas, skirstomąsias spintas, jų prijungimui netiesiant elektros linijų horizontalia kryptimi (t.y. atlikti darbus, nesusijusius su elektros tinklo tiesimu), ir nereikia rengti elektros tinklų projekto. 2018 metais Bendrovė laikėsi Kokybės reikalavimų 14.1 nurodyto termino, tačiau vartotojų prašymų prisijungti prie elektros tinklų negauta.

2018 metais Bendrovė neatsisakė prijungti vartotojo ar gamintojo elektros įrenginių prie savo elektros tinklų, jeigu vartotojas ar gamintojas tinkamai įvykdė Prijungimo apraše ir prijungimo paslaugos sutartyje nustatytas prijungimo sąlygas, tačiau vartotojų prašymų prisijungti prie elektros tinklų negauta.

Elektros energijos prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo tvarką reglamentuoja Komisijos 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodika (toliau – Metodika). Šioje Metodikoje numatyta, kad vartotojai už prijungimą prie elektros tinklų moka pagal Komisijos patvirtintus prijungimo prie elektros tinklų įkainius arba pagal faktinę prijungimo prie elektros tinklų kainą. Komisija nustato prijungimo įkainį už 1 kW elektros įrenginių leistinosios naudoti galios įrengimą ar padidinimą bei prijungimo įkainį už 1 m elektros linijos nutiesimą. Įkainiai diferencijuojami pagal atitinkamas vartotojų grupes. Komisija ne vėliau kaip iki einamųjų kalendorinių metų balandžio 30 d. apskaičiuoja, tvirtina ir savo interneto tinklalapyje skelbia vartotojų įrenginių prijungimo įkainius, o naujai patvirtintus įkainius galima pradėti taikyti nuo einamųjų metų birželio 1 dienos.

1.3. Bendrovės darbuotojai negali teikti rekomendacijų ar išsakyti savo nuomonės dėl rinkos situacijos, t. y. turi išlikti visiškai nepriklausomi ir nešališki bet kokių rinkoje esančių tinklų operatorių atžvilgiu ir nukreipti tinklų naudotojus į visiems rinkos dalyvims vienodai prieinamus informacijos šaltinius.

2018 m. Bendrovės darbuotojai viešai ir neviešai neteikė vartotojams ir/ar kitiems rinkos dalyviams konsultacijų bei prognozių, susijusių su elektros rinka, jos kainomis kainų galimais pokyčiais ar įtakojančiais veiksniais ir nekommentavo kitų tinklų operatorių ir/ar tiekėjų veiklos.

2. BENDROVĖS DARBUOJŲ PAREIGOS

2.1. Darbuotojai, rengiantys paslaugų kainas ir jų taikymo tvarką, privalo užtikrinti, kad paslaugų teikimo principai būtų lengvai suprantami, sąlygos – aiškios ir nediskriminuojančios tinklų naudotojų;

Darbuotojai, rengiantys Bendrovės paslaugų kainas ir jų taikymo tvarką, pravedė klientų apklausas, pagal kurias sprendė, kiek tinklų naudotojams ir darbuotojams suprantamai bei aiškiai yra suformuluotos minėtų tvarkų nuostatos ir jų taikymo sąlygos, teikė paaiškinimus vartotojams.

Tinklų naudotojams aktuali informacija, įskaitant tarifų planus ir paslaugų kainas bei jų taikymo tvarką, elektros energijos prijungimo sutarties bandrąsias sąlygas ir kt. yra viešai skelbiama Bendrovės interneto svetainėje www.achema.lt

2.2. Darbuotojai, atsakingi už naujų ar esamų tinklų naudotojų įrenginių prijungimą prie operatoriaus tinklų, turi užtikrinti, kad tinklų naudotojams teisės aktuose nurodyti prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų reikalavimai būtų taikomi vienodai, nediskriminuojant atskirų tinklų naudotojų ar tinklų naudotojų grupių. Operatoriai, planuojantys elektros energijos skirstomųjų tinklų plėtrą ir naujų vartotojų prijungimą, tinklų naudotojams pateikia vienodos apimties informaciją apie planuojamą plėtrą;

Bendrovės darbuotojai, rengdami prijungimo sąlygas, vartotojo prijungimui būtinus techninius sprendinius, atsižvelgia į aktualią elektros tinklų būklę vartotojo elektros įrenginių prijungimo taške. Jei vartotojo netenkino prijungimo sąlygose numatyti sprendiniai arba prijungimo kaina, vartotojui užtikrinama galimybė kreiptis į Bendrovę, nurodant kitą prijungimo vietą ar pakeičiant pageidautiną leistinąją naudoti galią.

2.3. Darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai operatoriumi priklausančios elektros energijos skirstomųjų tinklų darbai ar dėl kitų priežasčių, privalo užtikrinti visų tinklų naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar apribotas elektros energijos perdavimo ir (ar) skirstymo paslaugų teikimas, informavimą laiku bei laikantis teisės aktų, operatoriaus norminių vidaus teisės aktų bei su tinklų naudotojais sudarytų sutarčių sąlygų;

Siekiant užtikrinti tinkamą ir nediskriminuojančią tinklų naudotojų informavimą apie numatomus aprūpinimo elektros energija nutraukimus ar apribojimus, vykdant planinius elektros tinklų priežiūros darbus, 2018 m. tinklų naudotojai buvo informuojami elektroniniu laišku ir

telefoniniu ryšiu (pagal tinklų naudotojo pateiktus kontaktinius duomenis). Bendrovės darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai operatoriui priklausančios elektros energijos skirstomųjų tinklų darbai, yra įpareigoti laikytis LR elektros energetikos įstatymo 71 str. 3 d. – atliekant naujų vartotojų elektros įrenginių prijungimo ar elektros tinklų priežiūros darbus, elektros tinklų operatoriai gali iš dalies arba visiškai atjungti vartotojo įrenginius reikiamam laikotarpiui tik pagal iš anksto nustatytą grafiką ir ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas pranešę vartotojams. 2018 metais Bendrovė laikėsi LR elektros energetikos įstatymo 71 str. 3 dalyje nurodyto termino 100 %.

2.4. Visi elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojai apie planinį elektros energijos skirstymo paslaugų nutraukimą ar apribojimą turi būti informuojami vienodomis sąlygomis, nediskriminuojant atskirų tinklų naudotojų ar tinklų naudotojų grupių.

2018 m. visi tinklų naudotojai apie planinį elektros energijos skirstymo paslaugų apribojimą ar nutraukimą buvo informuojami šios Ataskaitos 2.3 punkte nurodyta tvarka.

2.5. Darbuotojai turi tinkamai bei vienodomis sąlygomis įgyvendinti visus kitus teisės aktuose ir operatoriaus norminiuose vidaus teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus, susijusius su operatoriaus paslaugų teikimu tinklų naudotojui.

Bendrovės darbuotojai vidaus teisės aktais yra įpareigoti užtikrinti tinkamą išorės bei vidaus teisės aktų reikalavimų vykdymą, supažindinami su Bendrovės darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais vidaus teisės aktais.

3. Bendrovės konfidencialios informacijos valdymas

3.1. Operatoriaus darbuotojams draudžiama pasinaudoti turima informacija taip, kad būtų diskriminuojami atskiri operatoriaus tinklų naudotojai ar tinklų naudotojų grupės ir/ar pasinaudojant vertikalios integracijos pranašumu būtų sudaromos sąlygos elektros energijos gamybos ir (ar) tiekimo įmonėms iškraipyti konkurenciją.

Bendrovėje galioja 2013 m. kovo 3 d. generalinio direktoriaus patvirtinta „Dokumentų ir kitų informacijos laikmenų, turinčių komercinių ar technologinių paslapčių, tvarkymo instrukcija“ (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Konfidencialumo taisyklės). Šios instrukcijos reikalavimai yra privalomi visiems darbuotojams, todėl su Konfidencialumo taisyklių reikalavimais Bendrovės darbuotojai tinkamai supažindinami. Konfidencialumo taisyklėse nustatytais konfidencialios informacijos valdymo principais siekiama apsaugoti atskirų naudotojų at jų grupės teises bei suvaldyti konkurencijos pažeidimų riziką.

3.2. Konfidencialią informaciją gali žinoti tik tie Operatoriaus darbuotojai, kuriems ši informacija yra būtina darbo funkcijoms vykdyti arba šią informaciją jie sužinojo dėl savo užimamų pareigų;

Bendrovės prieigos prie informacijos suteikiamos tik tiems darbuotojams, kuriems jos būtinos paslaugų teikimui ir tik tokia apimtimi, kuri būtina pagal atliekamas darbo funkcijas, numatytas jų pareiginėse instrukcijose ar atitinkamo padalinio nuostatuose. Naudoti konfidencialią

informaciją kitais tikslais draudžia Bendrovės Konfidencialumo taisyklės ir Darbo tvarkos taisyklės, su kuriomis kiekvienas darbuotojas tinkamai supažindinamas.

3.3. Jeigu konfidenciali informacija pagal teisės aktus turi būti atskleista ar prie jos visiems rinkos dalyviams suteikiamas priėjimas, ji turi būti atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams vienu metu ir vienodomis sąlygomis.

Visa informacija, kuri remiantis teisės aktais turi būti skelbiama viešai, yra skelbiama Bendrovės interneto svetainėje www.achema.lt. Bendrovė nesudaro palankesnių sąlygų vieniems ar kitiems elektros energijos rinkos dalyviams ir užtikrina visiems vienodą informacijos sklaidą.

3.4. Bendrovės turimai informacijai konfidencialumo statusas suteikiamas bendrovės konfidencialios informacijos valdymo nustatyta tvarka;

Konfidencialumo taisyklėse yra įtvirtinta, kad konfidencialia informacija laikoma į atitinkamu metu galiojančią Bendrovės valdybos patvirtintą Konfidencialių dokumentų ir komercinių paslapčių sąrašą, su kuriuo darbuotojai tinkami supažindinti, taip pat ta informacija, kuriai konkrečiu atveju Bendrovės valdyba sprendimu nustato konfidencialios informacijos statusą.

3.5. Už konfidencialumo reikalavimų pažeidimą bendrovės darbuotojai atsako bendrovės konfidencialios informacijos valdymo taisyklių, bendrovės darbo taisyklių bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Bendrovės darbuotojai, neteisėtai atskleidę konfidencialią informaciją, ją praradę dėl aplaidumo ar kitaip pažeidę Konfidencialumo taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų numatyta tvarka. Konfidencialumo taisyklių pažeidimas, kai dėl darbuotojo kaltės atskleidžiama ar prarandama konfidenciali informacija, laikomas darbo pareigų pažeidimu.

4. SKIRSTYMO VEIKLOS NEPRIKLAUSOMUMO NUO GAMYBOS IR TIEKIMO VEIKLOS INTERESŲ UŽTIKRINIMAS

4.1. Bendrovės vidaus teisės aktuose nustatoma, kad padaliniai vykdytys skirstymo veiklą, veikia savarankiškai ir nepriklausomai nuo padalinio, vykdančio visuomeninio bei garantinio tiekimo veiklą, taip pat padalinys, vykdamas visuomeninio bei garantinio tiekimo veiklą, veikia nepriklausomai ir savarankiškai nuo padalinių, vykdančių skirstymo veiklą, (1) priimant veiklos sprendimus, (2) sudarant sutartis ir kitus sandorius, (3) derinant bei priimant bendrovės vidaus teisės aktus (įsakymus, nurodymus, tvarkas ir kt.), (4) vykdamas bet kokią kitą bendrovės veiklą.

Bendrovėje yra tik vienas padalinys, kuris vykdo skirstymo bei nepriklausomo tiekėjo veiklas, kadangi elektros energija tiekama bei skirstoma tiems patiems vartotojams. Pagal 2017 m. kovo 3 d. generalinio direktoriaus patvirtintus AB „ACHEMA“ licencijuojamos veiklos apskaitos metodinių nurodymų reikalavimus yra atskirtos skirstymo veiklos ir tiekimo veiklos apskaitos. Bendrovė visuomeninio tiekėjo veiklos nevykdo, kadangi privačioje chemijos pramonės teritorijoje buitinių vartotojų nėra ir ateityje nenumatoma, kad jie galėtų atsirasti.

Bendrovėje gamybos padalinio veikla yra atkirta nuo skirstymo veiklos ir apskaitoma atskirai.

- 4.2. Bendrovės darbuotojai, bendraudami su tinklų naudotojais, veikia išimtinai Operatoriaus vardu ir interesais bei nepriklausomai nuo elektros energijos gamybos ir (ar) tiekimo veiklos rūšių komercinių interesų;**

Bendrovės darbuotojai vidaus teisės aktų reikalavimais yra įpareigoti veikti išimtinai Bendrovės interesais.

- 4.3. Bendrovės valdymo organų (valdybos) nariai ir padalinių vadovai nedalyvauja vertikalčiai integruotos įmonės priežiūros bei valdymo organuose.**

Bendrovėje nėra vertikalčiai integruotų padalinių.

- 4.4. Bendrovė yra sudariusi sutartį dėl informacijos apie elektros energijos vartojimo duomenis mainų su elektros rinkoje veikiančiu nepriklausomu tiekėju. Visiems nepriklausomiems tiekėjams siūlomų sudaryti susitarimų sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.**

Sudarytas susitarimas su nepriklausomu tiekėju „Latvenergo“, UAB bei „Litgrid“, AB.

5. SIEKIANT IŠVENGTI SKIRSTYMO VEIKLOS KRYŽMINIO SUBSIDIJAVIMO IŠ GAMYBOS AR TIEKIMO VEIKLOS RŪŠIŲ ARBA GAMYBOS AR TIEKIMO VEIKLOS RŪŠIMS NELEISTI SUBSIDIJUOTI SKIRSTYMO VEIKLOS, NUSTATOMOS ŠIOS PRIEMONĖS:

- 5.1. Operatorius atskirai tvarko su skirstymo veikla susijusią apskaitą.**

Įgyvendinama aukščiau minėtą reikalavimą, Bendrovė reguliuojamos veiklos apskaitą tvarko remiantis 2017 m. generalinio direktoriaus patvirtintais AB „ACHEMA“ licencijuojamos veiklos apskaitos metodinių nurodymų reikalavimais.

- 5.2. Operatorius atlieka tvarkomos apskaitos atitikties Komisijos nustatyti sąnaudų apskaitos sistemai ir/ar metodui, ir/ar modeliui bei sąnaudų apskaitos taisyklėms, taip pat kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams auditą. Audito išvada turi būti skelbiama kartą per metus Komisijos nustatytas taisyklės.**

Remiantis LR elektros energetikos įstatymo 15 str. nuostatomis, nepriklausoma audito įmonė kasmet atlieka Bendrovėje vykdomų licencijuojamų veiklų (elektros energijos skirstymo ir nepriklausomo tiekimo) ataskaitų auditą ir pateikia nepriklausomo auditoriaus išvadą apie jas. Ataskaitos skelbiamos Bendrovės interneto svetainėje www.achema.lt.

6. ATITIKTIES PAREIGŪNAS (VADOVAS)

Prie Bendrovės skirstomojo tinklo prijungti tik 25 vartotojai, todėl atitikties pareigūnas (vadovas) nepaskirtas. Kiekvienais metais iki gegužės 1 d. už praėjusius kalendorinius metus parengti ir viešai paskelbti (kiek tai nėra susiję su konfidencialia bendrovės informacija ar dokumentais) ir Komisijai pateikti metinę programos ataskaitą, kurioje nurodomos įtaikytos priemonės.

Vyr. energetiko pavaduotojas

A. Pukelevičius